

Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van _____, nr. 2021-0000136391, houdende vaststelling van regels voor het verstrekken van subsidie aan gebouweigenaren in het aardbevingsgebied in de provincie Groningen ten behoeve van verduurzaming, onderhoud en verbetering van het gebouw (Subsidieregeling verduurzaming, onderhoud en verbetering gebouwen aardbevingsgebied Groningen)

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Gelet op artikel 2, eerste lid, onderdeel e, van de Kaderwet overige BZK-subsidies, de artikelen 6, vijfde lid, onderdeel b, zevende lid, 8, eerste en tweede lid, 11, eerste tot en met derde lid, 13, onderdeel c, 14, 16, eerste lid van het Kaderbesluit BZK-subsidies;

Besluit:

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

adres: adres als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen;

batch 1.588: door de Nationaal Coördinator Groningen benoemde batch van 1.588 gebouwen waarvoor versterkingsadviezen zijn opgesteld;

beoordeling: bouwkundige berekening of een gebouw aan de veiligheidsnorm, bedoeld in artikel 52d, tweede lid, onderdeel a, van de Mijnbouwwet, voldoet;

clustering: door gemeenten in versterkingsprogramma aangewezen gebouwen waarvoor maatwerk wordt toegepast om te voorkomen dat door het hanteren van beoordelingen op basis van nieuwe inzichten moeilijk uitlegbare verschillen binnen straten, dorpen of wijken ontstaan;

gebouw: bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

versterkingsprogramma: bouwkundig versterkingsprogramma als gevolg van de gaswinning in het Groningenveld;

Kaderbesluit: Kaderbesluit BZK-subsidies;

lokaal energieproject: project gericht op energiebesparing of opwekking van duurzame energie ten behoeve van het eigen gebouw, dat wordt uitgevoerd binnen een postcodegebied als bedoeld in artikel 47, eerste lid, onderdeel z, van de Wet belastingen op milieugrondslag;

maatwerkadviesrapport: maatwerkadviesrapport als bedoeld in de door de Stichting Kwaliteit voor Installaties Nederland bindend verklaarde Nationale Beoordelingsrichtlijn 9500, deel 02, zoals vastgesteld op 31 augustus 2011, inclusief latere wijzigingen, opgesteld door een persoon die voldoet aan de eisen van vakbekwaamheid van 'EPA'-adviseur conform bijlage 2 van deze beoordelingsrichtlijn;

meldcode: code beschikbaar gesteld door de minister per type en merk installatie voor de productie van duurzame energie;

minister: Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

typologie: bij regeling van Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat vastgestelde verzameling gebouwen met dusdanig vergelijkbare constructieve kenmerken dat hun gedrag bij en weerstand tegen aardbevingen zich op een vergelijkbare wijze laat beschrijven;

verduurzamingsmaatregel: maatregel als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b.

Artikel 2. Subsidieverlening

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie voor de kosten van een verduurzamingsmaatregel, deelname aan een lokaal energieproject of een maatwerkadviesrapport aan de eigenaar van een gebouw, voor zover dat gebouw:
  - a. deel uitmaakt van het versterkingsprogramma op of voor 6 november 2020;
  - b. volgens een beoordeling die heeft plaatsgevonden met de NPR:9998:2018 tijdvak 2 of een eerdere versie van de NPR:9998 niet aan de veiligheidsnorm voldoet;
  - c. voor zover het een gebouw in eigendom is van een toegelaten instelling als bedoeld in artikel 19 van de Woningwet, niet valt onder batch 1588; en
  - d. niet valt onder een clustering.

2. De minister verstrekt op aanvraag subsidie voor de kosten van een verduurzamingsmaatregel, deelname aan een lokaal energieproject, onderhoud of voor verbetering van een gebouw aan de eigenaar van dat gebouw, voor zover dat gebouw:
  - a. deel uitmaakt van het versterkingsprogramma op of voor 6 november 2020;
  - b. volgens een beoordeling die heeft plaatsgevonden met NPR:9998:2018 tijdvak 2 of een eerdere versie van de NPR:9998 en aan de veiligheidsnorm voldoet, of een beoordeling krijgt die plaatsvindt met de NPR:9998:2018 tijdvak 5 of een actuelere versie van de NPR dan wel volgens een typologie, en
  - c. niet valt onder een clustering.
3. De minister verstrekt op aanvraag subsidie voor de kosten van een verduurzamingsmaatregel, deelname aan een lokaal energieproject, onderhoud of voor verbetering van een gebouw, aan de eigenaar van dat gebouw, voor zover dat gebouw:
  - a. bestemd, of mede bestemd, is voor bewoning;
  - b. gelegen is in een door het Instituut Mijnbouwschade aangewezen postcodegebied in het aardbevingsgebied Groningen waarbinnen het Instituut schade door waardedaling vergoedt, postcodegebied 9679, postcodegebied 9681 of postcodegebied 9682;
  - c. geen deel uitmaakt van het versterkingsprogramma;
  - d. is gebouwd en opgeleverd vóór 1 januari 2016, en
  - e. niet in eigendom is van een toegelaten instelling als bedoeld in artikel 19 van de Woningwet.
4. De subsidie, bedoeld in het eerste tot en met derde lid, wordt verstrekt per adres zoals dat bestond op 6 november 2020.
5. Per adres kan ten hoogste twee maal subsidie als bedoeld in het eerste, tweede of derde lid, worden verstrekt waarbij het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan het bedrag genoemd in artikel 8, eerste, tweede of derde lid.
6. Aanvragen om subsidie op grond van het eerste en tweede lid kunnen worden ingediend vanaf 1 juni 2021 tot en met 1 juni 2026.
7. Aanvragen om subsidie op grond van het derde lid kunnen worden ingediend vanaf 1 juli 2021 tot en met 1 juni 2026.
8. Een aanvraag voor subsidie wordt ingediend met een formulier dat beschikbaar is gesteld op de website van Samenwerkingsverband Noord-Nederland.

Artikel 3. De aanvraag

1. In plaats van de gegevens en bescheiden, bedoeld in artikel 11, derde lid, van het Kaderbesluit, bevat een aanvraag voor subsidie als bedoeld in artikel 2, eerste, tweede of derde lid, ten minste:
  - a. het adres van het gebouw ten behoeve waarvan subsidie wordt aangevraagd;
  - b. het bankrekeningnummer waarop het subsidiebedrag dient te worden overgemaakt;
  - c. een door de aanvrager opgestelde begroting van voorgenomen maatregelen, die dient te bestaan uit realistische prijsopgaven voor de betreffende maatregelen, gelet op marktprijzen en hetgeen anderszins volgens verkeersopvattingen redelijk is, een door de aanvrager ondertekende offerte of een opdrachtbevestiging van de aannemer of leverancier met daarop vermeld de datum van aanvang van de werkzaamheden of, indien van toepassing, de datum van levering van de installatie voorzien van het merk en type, of – indien beschikbaar – de meldcode, van ten hoogste twee maanden oud, respectievelijk een factuur en het daarbij behorende betalingsbewijs;
  - d. indien van toepassing, een door de aanvrager aanvaarde offerte of opdrachtbevestiging van een gecertificeerd adviseur met daarop vermeld de datum van oplevering van het maatwerkadviesrapport, respectievelijk een factuur en het daarbij behorende betalingsbewijs;
  - e. als subsidie wordt aangevraagd voor reeds getroffen activiteiten, een factuur en het daarbij behorende betalingsbewijs voor die activiteiten;
  - f. indien van toepassing, een afschrift van de besluiten tot verlening van andere subsidies op grond van deze regeling dan wel van de aanvragen tot verlening van deze andere subsidies.

Artikel 4. Subsidiabele kosten bij verduurzaming

1. De subsidiabele kosten voor verduurzamingsmaatregelen of ter zake van een lokaal energieproject, zijn de kosten voor:
  - a. een maatwerkadviesrapport;
  - b. het aanschaffen van materiaal en de kosten van de installatie voor zover de installatie wordt uitgevoerd door een onderneming, voor het aanbrengen of installeren van de navolgende energiebesparingsmaatregelen:
    - 1°. dakisolatie in de thermische schil of isolatie van de zolder- of vlieringvloer, indien de zolder of vliering onverwarmd is, met een minimale Rd-waarde van 3,5 [m²K/W], of isolatie voor een monument;
    - 2°. vloer- of bodemisolatie in de thermische schil met een minimale Rd-waarde van 3,5 [m²K/W], of isolatie voor een monument;
    - 3°. gevelisolatie van de binnen- en buitengevel met een minimale Rd-waarde van 3,5 [m²K/W], of isolatie voor een monument;
    - 4°. spouwmuurisolatie in de thermische schil met een minimale Rd-waarde van 1,1 [m²K/W], of isolatie voor een monument;
    - 5°. HR++ glas met een maximale U-waarde van 1,2 [W/m²K], of triple-glas met een maximale U-waarde van 0,8 [W/m²K] in de thermische schil, of isolerend glas voor een monument;
    - 6°. kozijn vereist voor HR++ of triple-glas met een maximale U-waarde van 1,5 [W/m²K], of kozijn vereist voor het isoleren van glas voor een monument;
    - 7°. technieken voor warmteterugwinning (wtw), bestaande uit een systeem voor balansventilatie met wtw met een rendement van ten minste 90%, een verticaal systeem om douchewater voor te verwarmen met afvalwater (douchepijp wtw) met een rendement van ten minste 45%, of een systeem om douchewater voor te verwarmen met afvalwater (douchegoot wtw of douchebak wtw) met een rendement van ten minste 45%;
    - 8°. isolerende deur in de gevel met een maximale U-waarde van 2,0 [W/m²K];
    - 9°. isolerende gevelpanelen met een maximale U-waarde van 0,7 [W/m²K];
    - 10°. ruimteverwarmingstoestel of waterverwarmingstoestel met warmtepomp als bedoeld in artikel 4.5.1. juncto artikel 4.5.4. van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies;
    - 11°. zonneboiler als bedoeld in artikel 4.5.5. van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies;
    - 12°. zonnepanelen;
    - 13°. infraroodpanelen;
    - 14°. warmte-koudeopslag;
    - 15°. lage temperatuurverwarming voor woonkamer en keuken;
    - 16°. energiezuinige verwarmingspomp;
    - 17°. technieken voor de opwekking van windenergie.

Artikel 5. Subsidiabele kosten voor onderhoud

De subsidiabele kosten voor onderhoud zijn de kosten voor onderhoud in of aan het gebouw.

Artikel 6. Subsidiabele kosten voor verbetering

De subsidiabele kosten voor verbetering van het gebouw zijn de kosten voor verbeteringen in of verbonden aan het gebouw die niet tot de inboedel behoren.

Artikel 7. Subsidiabele kosten vóór indiening van de aanvraag

Gelet op artikel 6, vijfde lid, onder b, van het Kaderbesluit, komen de kosten, bedoeld in artikel 2, eerste tot en met het derde lid, voor subsidie in aanmerking indien deze zijn gemaakt vóór de indiening van de aanvraag doch na 6 november 2020.

Artikel 8. Hoogte van de subsidie

1. De subsidie op grond van artikel 2, eerste lid, bedraagt 100% van de subsidiabele kosten en ten hoogste € 7.000,-.
2. De subsidie op grond van artikel 2, tweede lid, bedraagt 100% van de subsidiabele kosten en

ten hoogste € 17.000,-.

3. De subsidie op grond van artikel 2, derde lid, bedraagt 100% van de subsidiabele kosten en ten hoogste € 10.000,-.

4. Indien een eigenaar eerder subsidie heeft ontvangen op grond van artikel 2, eerste lid, wordt de subsidie in mindering gebracht op het bedrag dat ten hoogste kan worden ontvangen op grond van de in het eerste of tweede lid genoemde bedragen.

Artikel 9. Kaderbesluit

Bij de verstrekking van een subsidie op grond van deze regeling wordt toepassing gegeven aan [artikel 16, tweede lid, onderdeel b, van het Kaderbesluit](#).

Artikel 10. Afwijzingsgronden

De minister wijst een aanvraag gedeeltelijk af, indien:

- a. de toe te kennen subsidie samen met andere subsidies op grond van deze regeling die de aanvrager heeft ontvangen of nog zal ontvangen het maximum van 100% van de subsidiabele kosten van die activiteit overstijgt; of
- b. Voor zover van toepassing, het aangevraagde bedrag het voor die subsidie geldende subsidieplafond overstijgt.

Artikel 11. Subsidieplafond

1. Het subsidieplafond voor aanvragen op grond van artikel 2, eerste en tweede lid is € 245.000.000,-
2. Het subsidieplafond voor aanvragen op grond van artikel 2, derde lid, is:
  - a. in 2021: € 75.000.000;
  - b. in 2022: € 150.000.000; en
  - c. in 2023: € 75.000.000.
3. De minister verdeelt het subsidieplafond, genoemd in het eerste en het tweede lid, op volgorde van binnenkomst van de aanvragen.

Artikel 12. Verplichtingen van de subsidieontvanger

1. Een activiteit waarvoor op grond van deze regeling een subsidie is verstrekt, wordt binnen zesendertig maanden na de verlening van de subsidie uitgevoerd.
2. De minister kan op verzoek van de aanvrager de in het eerste lid genoemde termijn met ten hoogste één jaar verlengen, indien sprake is van onvoorziene omstandigheden op grond waarvan het aannemelijk is dat niet aan de in het eerste lid genoemde termijn kan worden voldaan.
3. De subsidieontvanger houdt alle facturen en betalingsbewijzen beschikbaar voor de activiteiten waarvoor de subsidie is vastgesteld gedurende drie jaar na vaststelling van de subsidie. De minister kan gedurende deze drie jaar op elk moment verzoeken om deze gegevens.

Artikel 13. Horizonbepaling

Deze regeling vervalt met ingang van 1 juni 2026, met dien verstande dat deze van toepassing blijft op aanvragen om subsidies die voor deze datum zijn ingediend.

Artikel 14. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juni 2021.

Artikel 15. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling verduurzaming, onderhoud en verbetering gebouwen aardbevingsgebied Groningen.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

TOELICHTING

I. Algemeen

1. Inleiding

Met de onderhavige regeling wordt uitvoering gegeven aan de breed gedragen politieke en maatschappelijke wens om de inwoners van het aardbevingsgebied in de provincie Groningen tegemoet te komen en te investeren in toekomstbestendige gebouwen in het aardbevingsgebied. Deze regeling beoogt uitvoering te geven aan de bestuurlijke afspraken die hierover zijn gemaakt op 6 november 2020 (Kamerstukken II 2020/21, 33 529, nr. 830).

Verloop versterkingsprogramma

Het Rijk zet met haar beleid in op aardbevings- en toekomstbestendige gebouwen in Groningen. Bij een toekomstbestendig Groningen hoort een woning- en gebouwenvoorraad die in goede staat is en voorbereid is op een duurzame energievoorziening. Dat is nu niet bij alle gebouwen in het aardbevingsgebied het geval. Door de uitvoering van de versterkingsopgave wordt een bijdrage geleverd aan het toekomstbestendig maken van een deel van de gebouwenvoorraad. Met name bij het treffen van zwaardere versterkingsmaatregelen wordt het gebouw grootschalig verbouwd. Dit betekent in veel gevallen dat automatisch ook onderhoud wordt gepleegd en tot verbetering van de woning leidt.

Groningen wordt veiliger door het besluit van het kabinet om de gaswinning uit het Groningenveld af te bouwen. Daarnaast is de bouwkundige kennis van de gevolgen van aardbevingen op gebouwen toegenomen en is er een typologie-aanpak ontwikkeld waarmee gebouwen sneller kunnen worden beoordeeld. Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor de versterkingsopgave. Door toepassing van de nieuwe inzichten kan niet alleen aan de eigenaar veel sneller duidelijkheid worden geboden over de veiligheid van hun gebouw, maar is daardoor ook aannemelijk dat een groot deel van de gebouwen in Groningen geen of minder zware versterkingsmaatregelen meer nodig heeft.

Bestuurlijke afspraken

In deze context zijn op 6 november 2020 bestuurlijke afspraken gemaakt met het Rijk, de provincie Groningen en de gemeenten in het aardbevingsgebied. Het kabinet trekt € 1,42 mld. extra uit om uitvoering van de afspraken mogelijk te maken. Een onderdeel hiervan is g om eigenaren tegemoet te komen voor de lange doorlooptijd van de operatie, uitgestelde investeringen in onderhoud en verbetering van het gebouw en de gewekte verwachtingen die zij mogelijk hadden dat hun huis versterkt diende te worden. Dit is uitgewerkt in deze regeling. Verder is de wens om inwoners in het aardbevingsgebied een zekere vorm van genoegdoening te geven. Tegen deze achtergrond blijft het Rijk zich onverkort inzetten om die gebouwen die nu in het versterkingsproces zitten zo snel mogelijk te beoordelen en waar nodig te versterken. Daarnaast doen deze afspraken geen afbreuk aan het recht op schadevergoeding voor waardedaling en immateriële schade.

Tegemoetkomingen eigenaren

Om recht te doen aan de verschillende situaties waarin eigenaren zich bevinden in het versterkingsprogramma, is deze regeling voor verschillende groepen opengesteld met variatie in hoogte van subsidiebedrag en doelbesteding. In paragraaf 2.1 worden de verschillende doelgroepen specifiek benoemd. Met de voorheen bestaande subsidieregeling 'Regeling energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma Groningenveld Eigenaren' konden eigenaren aanspraak maken op € 7.000 verduurzamingssubsidie indien hun woning versterkt diende te worden. Eigenaren van wie het gebouw versterkt dient te worden op grond van een versterkingsadvies die berekend is op basis van oudere inzichten (met NPR 9998: 2018 t2 of eerdere versies) kunnen nog steeds aanspraak maken op dit bedrag (zoals is opgenomen in artikel 2, eerste lid).

Eigenaren van gebouwen die in het versterkingsprogramma zijn opgenomen en beoordeeld op grond van de nieuwste inzichten (alle actuelere versies na NPR 9998: 2018 t2), zullen naar verwachting geen of minder zware versterkingsmaatregelen meer nodig hebben. Bij deze eigenaren is echter de verwachting gewekt dat op een bepaald moment hun gebouw dusdanig versterkt zou worden. Hierbij zou onderhoud gedeeltelijk bij versterking worden meegenomen. Daarnaast was het mogelijk geweest om het onderhoud, koppelkansen en subsidie voor verduurzaming mee te nemen wanneer het huis versterkt zou worden. Hierdoor hebben eigenaren naar verwachting besloten hun jaarlijkse onderhoud of verbeteringen aan het gebouw uit te

stellen. Deze regeling stelt de eigenaar toch in staat om onderhoud te plegen en het gebouw te verduurzamen. Ditzelfde geldt voor gebouwen, ongeacht met welke NPR deze zijn beoordeeld, die aan de veiligheidsnorm voldoen en waarbij er geen versterkingsmaatregelen dienen getroffen te worden. Ook deze eigenaren komen in aanmerking voor onderhavige subsidie.

Rijk en Regio willen tevens invulling geven aan de afspraak een impuls te geven aan het toekomstperspectief van inwoners, sectoren en de algehele economische structuur van de Regio. De aardbevingsproblematiek treft immers meer eigenaren dan alleen die eigenaren van de ruim 26.000 adressen in het versterkingsprogramma. Zij hebben vaak schade aan hun gebouw gehad en hebben veelal geleefd in onzekerheid over de vraag of hun gebouw wel veilig is of toch in de versterkingsopgave zou moeten worden betrokken. Daarom is onderhoud aan het gebouw soms uitgesteld. Bij een toekomstbestendig Groningen hoort een gebouwvoorraad die in goede staat is en voorbereid is op een duurzame energievoorziening. Voor particuliere eigenaren die binnen het aardbevingsgebied wonen, maar van wie de gebouwen niet in het versterkingsprogramma zijn opgenomen, wordt zodoende in deze subsidieregeling de mogelijkheid voor het aanvragen geboden van € 10.000 voor het verbeteren en verduurzamen van het gebouw.

In de bestuurlijke afspraken is tevens de mogelijkheid opgenomen dat eigenaren aanspraak kunnen maken op onafhankelijke ondersteuning bij het maken van keuzes over de inzet van de subsidie. Deze ondersteuning wordt nader uitgewerkt door gemeenten.

Deze regeling wordt in mandaat uitgevoerd door het Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN). Dit is een samenwerking tussen de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe, die is vastgelegd in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. SNN was belast met de uitvoering van de Regeling energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma Groningenveld.

2. Hoofdpijnen van de regeling

2.1. Doelgroep regeling

Zoals benoemd, varieert deze regeling in hoogte van subsidiebedrag en doelbesteding om recht te doen aan de verschillende situaties waarin eigenaren zich bevinden in het versterkingsprogramma. Dit is conform de bestuurlijke afspraken. Hieronder wordt ook de terminologie gebruikt waarmee de verschillende doelgroepen in de verschillende blokken uit die bestuurlijke afspraken zijn geduid.

Blok A 'Bestaande operatie'

- Eigenaren van gebouwen die versterkt dienen te worden op basis van verouderde inzichten krijgen maximaal €7.000 om te besteden aan verduurzaming en €10.000 om te besteden aan verbetering van het gebouw. Onder verouderde inzichten wordt de beoordelingsmethodiek NPR:9998:2018 tijdvak 2 of daarvoor geldende versie van de NPR:9998 verstaan.
- Mocht op basis van een dergelijke beoordeling het gebouw aan de veiligheidsnorm voldoen, komt de eigenaar in aanmerking voor de tegemoetkoming van maximaal € 17.000.
- Een groep eigenaren krijgt van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) een voorstel om hun gebouw opnieuw te laten beoordelen en daarmee te versterken tegen de nieuwste inzichten. Indien zij hiervoor kiezen kunnen zij vervolgens met een besluit tot herbeoordeling van de NCG – ongeacht de uitkomst van de herbeoordeling – onderhavige subsidie aanvragen van maximaal € 17.000 voor verduurzaming en verbetering van het gebouw. Aanvullend kunnen zij in aanmerking komen voor een vrij te besteden tegemoetkoming van € 13.000. Dit wordt geregeld in het Besluit versterking gebouwen Groningen en vervolgens opgenomen in de ministeriële regeling onder de Tijdelijke Wet Groningen.
- Om te voorkomen dat eigenaren voor hetzelfde doel meerdere keren subsidie krijgen, zijn gebouwen van woningcorporaties die onder batch 1588 vallen, uitgezonderd.

Blok B 'Clustering'

In de bestuurlijke afspraken is afgesproken dat de aardbevingsgemeenten in totaliteit voor circa 4.000 gebouwen clustervoorstellen doen. Deze clusters zijn voorgesteld om te voorkomen, dat bij de toepassing van de nieuwste inzichten, er binnen het dorp, wijk of straat verschillen ontstaan, die leiden tot sociale ontwrichting. Voor het merendeel van de gebouwen is het uitgangspunt dat alle adressen waarvoor nog geen beoordeling heeft plaatsgevonden, beoordeeld worden volgens de nieuwste inzichten en net als bij blok A in aanmerking komen voor een tegemoetkoming van in totaal € 30.000 bestaande uit maximaal € 17.000 voor verduurzaming en verbetering van het gebouw en € 13.000 vrij te besteden. Zo wordt recht gedaan aan de moeilijk uitlegbare verschillen met de gebouwen in de directe omgeving. Voor deze adressen is een gemeentelijke regeling beschikbaar en zodoende zijn deze adressen uitgesloten van deze regeling. De gemeenten ontvangen hiervoor een specifieke uitkering op basis van een aparte ministeriele regeling waarvoor in de Tijdelijke Wet Groningen een grondslag wordt opgenomen.

Blok C 'Eigenaren van woningen binnen de scope die nog geen beoordeling hebben en niet in een cluster- of resultaatgebied vallen'

Alle eigenaren binnen dit blok krijgen een opname (voor zover dit nog niet is gebeurd) en een beoordeling volgens de nieuwste inzichten. Om de eigenaren in deze categorie tegemoet te komen voor de lange doorlooptijd van de operatie, uitgestelde investeringen in gebouwonderhoud en verbetering en de gewekte verwachtingen ontvangen deze eigenaren ook een subsidie van maximaal € 17.000 voor verduurzaming en verbetering van het gebouw.

Blok E 'Investeren in toekomstperspectief'

Voor particuliere eigenaren die binnen het aardbevingsgebied wonen, maar niet in het versterkingsprogramma zijn opgenomen, is in deze regeling de mogelijkheid opgenomen voor het aanvragen van een subsidie van maximaal € 10.000 voor het verbeteren en verduurzamen van het gebouw. Dit onderdeel van de regeling kent een ander karakter doordat het niet direct verbonden is aan de versterkingsoperatie. Daarnaast wordt voor dit blok beoogd de Groningse gebouwvoorraad een impuls te geven, zodoende kunnen enkel eigenaren van gebouwen die bestemd, of mede bestemd, zijn voor bewoning subsidie aanvragen. Eigenaren met een bedrijf aan huis kunnen hier ook aanspraak op maken. Voor eigenaren in dit blok is in totaal € 300 miljoen beschikbaar. Bestuurlijk is afgesproken om specifieke voorwaarden te verbinden aan de eigenaar die hiervoor in aanmerking kan komen. Deze worden toegelicht in de artikelsgewijze toelichting van artikel 2, derde lid. De scope van dit gebied is op postcodeniveau vastgesteld.

Voor woningcorporatiebezit in dit blok zijn separate afspraken worden gemaakt. Hiervoor is € 135 miljoen beschikbaar gesteld. Een deel van het totaalbedrag komt rechtstreeks ten goede aan de huurders wat neerkomt op € 750 per huishouden. Deze adressen komen dan ook niet in aanmerking voor subsidie op grond van artikel 2, derde lid, van deze regeling.

Bovenstaande is samengevat in onderstaand overzicht. Daar waar eigenaren in aanmerking komen voor beide bedragen (de €7.000 verduurzaming en € 10.000 onderhoud en verbetering aan gebouw), valt deze onder artikel 2, tweede lid van deze regeling. En is dit bedrag breed te besteden aan zowel verbetering van het gebouw als verduurzaming, zodat de eigenaar flexibiliteit heeft in het te besteden bedrag.

Eigenaren		€ 7.000 Verduurzaming	€ 10.000 onderhoud en verbetering aan gebouw
Blok A	Versterking volgens liggende beoordeling	X	
	Op norm (ook met liggende beoordeling)	X	X
	Herbeoordeling	X	X
Blok B		Gemeentelijke regeling	Gemeentelijke regeling
Blok C		X	X

Blok E overige Aardbevingsgebied¹			X
---	--	--	---

2.2. Openstelling en subsidieplafond

De regeling treedt in werking op 1 juni 2021. De regeling maakt het mogelijk dat eigenaren die eerdere investeringen hebben gedaan aan hun gebouw, hiervoor ook subsidie kunnen aanvragen. Dit kan voor eerdere investeringen na 6 november 2020. Dit is het moment dat de bestuurlijke afspraken zijn gepubliceerd en vanaf dit moment kunnen eigenaren zijn gaan investeren in het onderhoud in verwachting van de subsidie.

Voor de eigenaren waarvan hun gebouw onderdeel uitmaakt van het versterkingsprogramma (artikel 2, eerste en tweede lid), geldt dat per adres het gehele subsidiebedrag kan worden aangevraagd. Op basis van inschattingen hoeveel eigenaren een aanvraag kunnen indienen, is een subsidieplafond opgenomen van € 245.000.000. Mocht dit plafond niet voldoende middelen behelzen, zal wijziging van het subsidieplafond geschieden door middel van publicatie in de Staatscourant.

Zoals benoemd is voor gebouwen onder Blok E (artikel twee, derde lid), een totaalbedrag van € 300 mln. beschikbaar. Dit is exclusief de uitvoeringskosten van de subsidie. De subsidie zal over drie jaar verspreid worden opgesteld. Dit om eigenaren ook daaropvolgende jaren de mogelijkheid te bieden de subsidie aan te vragen als zij nu nog geen maatregelen aan hun huis willen treffen en de uitvoeringscapaciteit van aannemers over de jaren te verspreiden zodat dit niet zorgt voor een prijsopdrijvend effect. Het bedrag varieert in hoogte, omdat openstelling in 2021 halverwege het jaar plaatsvindt.

2.3. Omvang subsidie

Het subsidiebedrag is 100% van de subsidiabele kosten met een maximum van € 17.000,- per adres, zoals in paragraaf 2.1 is benoemd.

2.4. Subsidiabele activiteiten

De regeling stimuleert verduurzaming, onderhoud en verbeteringen in of verbonden aan het gebouw. Ook de kosten van deelname aan een lokaal energieproject, een maatwerkadviesrapport in het kader van verduurzaming vallen hieronder. In de toelichting van artikel vier, vijf en zes zijn de subsidiabele kosten uitgebreid omschreven. Met deze activiteiten worden investeringen in toekomstbestendige gebouwen in het aardbevingsgebied gestimuleerd.

2.5. Uitvoering

[PM Verder toelichtingen hoe de bewoner staat centraal: hoe maken we het de bewoner zo makkelijk mogelijk? Wijzen op de nog te maken afspraken tussen NCG en SNN en aangeven hoe ze bij één loket terecht kunnen, NCG mandaat kunnen geven etc.]

De regeling is zodanig vormgegeven dat de eigenaar centraal staat en deze tot zo min mogelijk administratieve lasten voor aanvragers leidt. Tegelijkertijd zijn, zoals te doen gebruikelijk, wel voldoende waarborgen tegen mogelijk misbruik opgenomen. Aanvragen worden ingediend bij het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN of digitaal met gebruikmaking van het digitale loket op de website www.snn.eu). Het streven is om de aanvragers hierbij zoveel als mogelijk te ondersteunen, bijvoorbeeld door via een machtiging namens hen de aanvraag in te dienen. Bij een digitale aanvraag melden aanvragers zich aan in het E-Loket (elektronisch aanvraagloket) van SNN. Particulieren melden zich aan met behulp van DigiD. Aanvragers anders dan particulieren melden zich aan met behulp van E-Herkenning. Aanvragers kunnen hun aanvragen met andere aanvragen bundelen en op hetzelfde moment indienen, zodat er, zoveel als mogelijk, tegelijkertijd op deze aanvragen zal worden beslist. Ook bij een digitale aanvraag wordt deze mogelijkheid geboden. Dit wordt mogelijk gemaakt omdat bijvoorbeeld deelnemers in een lokaal energieproject er, gelet op de voortgang van het project, belang bij hebben dat op hetzelfde moment duidelijk wordt of de aanvragen van de verschillende deelnemers worden gehonoreerd.

Daarnaast kunnen verschillende subsidies in één aanvraag worden aangevraagd. Dit kan het geval zijn indien een eigenaar een besluit tot herbeoordeling heeft. Hierover worden aanvullende

afspraken met NCG-SNN gemaakt om dit voor proces voor de eigenaar zo makkelijk mogelijk te maken en zodat het proces aansluit bij het versterkingstraject waarin de eigenaar zich bevindt. Eigenaren kunnen per adres het subsidiebedrag aanvragen maximaal in twee keer. Zodoende hoeft de eigenaar niet in één keer het gehele bedrag aan te vragen en kunnen de subsidiabele activiteiten verspreid worden, wanneer dit de eigenaar uitkomt.

De procedure gaat na indiening van de aanvraag als volgt:

- In het aanvraagformulier wordt een realistische prijsopgaven voor de betreffende maatregelen ingevuld.
- Op een subsidieaanvraag wordt op grond van artikel 22 van het Kaderbesluit BZK-subsidies uiterlijk dertien weken na ontvangst van de volledige aanvraag een beschikking gegeven.
- Vervolgens wordt binnen twee weken na de datum van de beschikking tot subsidieverlening een voorschot verstrekt van 100% van de subsidiabele kosten.
- Achteraf kan worden gecontroleerd of de maatregelen tijdig zijn aangebracht of geïnstalleerd en in gebruik genomen, dan wel dat het maatwerkadvies-rapport is opgeleverd, bijvoorbeeld door het opvragen van bewijzen.
- De subsidie wordt na zesentwintig maanden na verlening van de subsidie ambtshalve vastgesteld. Hiervoor is geen aparte aanvraag tot subsidievaststelling nodig.
- Indien daartoe aanleiding is kan bij misbruik overeenkomstig artikel 4:49 van de Algemene wet bestuursrecht tot terugvordering van de subsidie worden overgegaan.

3. Samenhang met andere wet- en regelgeving

Er zijn reeds bestaande subsidieaanspraken van gebouweigenaren van wie het gebouw versterkt wordt, op grond van de voorheen bestaande subsidieregeling: Regeling energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma Groningenveld. Die subsidieregeling is overgaan in deze nieuwe regeling. Echter, de onderhavige nieuwe regeling is breder en bevat een subsidie voor meer groepen burgers, bedrijven, organisaties en instellingen. Naast het subsidiedoel verduurzaming bevat deze regeling ook de nieuwe subsidiedoelen verbetering en onderhoud van het gebouw. Vanwege de ingrijpende wijzigingen is besloten om een nieuwe regeling vast te stellen. Wel heeft de volgende versoepeling plaatsgevonden: de voorwaarde die regelde dat de aanvraag voor subsidie voor een verduurzamingsmaatregel binnen een termijn van één of uiterlijk twee jaar vanaf de versterking moest worden ingediend, is komen te vervallen. Die voorwaarde is komen te vervallen, met oog op de uitgangspunten van de bestuurlijke afspraken dat de bewoner centraal stelt.

Onderhavige subsidie kan gecombineerd worden met subsidies die op grond van andere regelingen zijn verstrekt. Dit kunnen zowel rijksregelingen als regelingen van andere overheden zijn. Voor de rijksregelingen kan in het bijzonder worden gedacht aan de reeds in paragraaf 2.4 genoemde ISDE, Subsidieregeling energiebesparing eigen huis en Regeling waardevermeerdering woningen gaswinning Groningenveld. Dit wil zeggen dat de onderhavige regeling er niet aan in de weg staat dat voor de getroffen maatregelen ook subsidie is verkregen op grond van een andere regeling. Of de andere regeling eveneens een dergelijke cumulatie toelaat, zal moeten blijken uit de desbetreffende regeling. De samenloop kan er in ieder geval niet toe leiden dat meer subsidie kan worden verkregen dan 100% van de subsidiabele kosten.

4. Regeldruk

De regeling is beschikbaar voor eigenaren. Deze regeling levert administratieve lasten op voor aanvragers van de subsidie. Aangezien het beschikbare budget als doel heeft om de gebouwen in Groningen een impuls te geven, is het wenselijk om hieraan een doelbesteding te verbinden. Zoals opgenomen in de artikelen vier, vijf en zes is de subsidie vrij breed besteedbaar om tegelijkertijd zoveel mogelijk aan te kunnen sluiten bij de wensen van de eigenaar. Hierdoor is gekozen om deze tegemoetkoming in vorm van een subsidie beschikbaar te stellen.

Aanvragers kunnen de subsidie aanvragen nadat de regeling is opengesteld. Afspraken tussen NCG en SNN zijn gemaakt waardoor de eigenaar niet hoeft te bewijzen onder welke categorie de het gebouw van de eigenaar valt, maar met het aangeven van het adres deze informatie

¹ Exclusief woningcorporatiebezit, hiervoor wordt een separate regeling opgesteld.

beschikbaar is. Voorts dient bij de aanvraag onder meer de onderbouwing van in het aanvraagformulier vermelde kosten te worden overgelegd. Dit wordt geacht een minimale inspanning voor de eigenaar te zijn waarbij voldoende duidelijk kan worden gemaakt waar de subsidie aan zal worden besteed.

Het doen van de subsidieaanvraag, inclusief het lezen van de informatie op de website van SNN, kost de aanvrager ongeveer 60 minuten. Bij een standaard tarief voor burgers van € 15,- per uur en voor bedrijven van € 37,- per uur kost dit de aanvrager derhalve € 15,- respectievelijk € 37,-.

De verwachting is dat zich over de jaren 45.000 aanvragers zullen melden. Hiervan zal ca. 1%² (derhalve 450 aanvragers) niet-particuliere aanvragers betreffen. De totale administratieve lasten van de subsidieaanvraag komen daarmee op € 684.900,- (44.550 maal € 15,- = € 668.250,- plus 450 maal € 37,- = € 16.650,-). Dat is 0,13% van het totaal beschikbaar gestelde subsidiebedrag over 5 jaren.

5. Staatssteun

Voor artikel 2, eerste en tweede lid, geldt dat het een 'generieke maatregel' betreft, waardoor geen sprake is van staatssteun.

II. Artikelsgewijs

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

Dit artikel bevat enkele begripsbepalingen. Deze begripsomschrijvingen gelden alleen voor deze regeling.

Met een "adres" is aangesloten bij de Wet basisregistratie adressen en gebouwen en wordt in deze subsidie bedoeld: een door het bevoegde gemeentelijke orgaan aan een verblijfsobject, een standplaats of een ligplaats toegekende benaming, bestaande uit een combinatie van de naam van een openbare ruimte, een nummeraanduiding en de naam van een woonplaats. Een verblijfsobject is in die wet omschreven als de kleinste binnen één of meer panden gelegen en voor woon-, bedrijfsmatige, of recreatieve doeleinden geschikte eenheid van gebruik die ontsloten wordt via een eigen afsluitbare toegang vanaf de openbare weg, een erf of een gedeelde verkeersruimte, onderwerp kan zijn van goederenrechtelijke rechtshandelingen en in functioneel opzicht zelfstandig is.

Onder het begrip "clustering" wordt verwezen naar de gebouwen die door de gemeenten zijn geselecteerd voor maatwerk in het kader van de bestuurlijke afspraken "Blok B".

Artikel 2. Verstrekken van de subsidie

In dit artikel is vastgesteld aan welke eigenaren onderhavige subsidie wordt versterkt en aan welke activiteiten deze kan worden besteed. In de toelichting onder "2.1. Doelgroep regeling" zijn de verschillende doelgroep aangegeven.

Het eerste lid betreft eigenaren van wie hun gebouw op basis van verouderde inzichten versterkt dient te worden. Met dit lid wordt bepaald dat deze eigenaren subsidie kunnen aanvragen om hun gebouw te verduurzamen en voor verbetering van het gebouw. Om te voorkomen dat eigenaren voor hetzelfde doel meerdere keren subsidie krijgen, zijn gebouwen die onder de clustering vallen en gebouwen van woningcorporaties die onder batch 1588 vallen, uitgezonderd. Met een "gebouw dat deel uitmaakt van het versterkingsprogramma" wordt in bedoeld dat een gebouw mogelijk niet voldoet aan de veiligheidsnorm als gevolg van beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of de exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld en zodoende in de werkvoorraad van de Nationaal Coördinator Groningen is opgenomen om te worden opgenomen en beoordeeld. Eigenaren van wie de gebouwen niet zijn opgenomen in de

² Dit wordt als algemene richtlijn gehanteerd, niet gebaseerd op cijfers uit het versterkingsprogramma.

werkvoorraad, die zich niet veilig voelen in hun gebouw en een opname wensen, kunnen bij de NCG een verzoek indienen om te laten onderzoeken of hun gebouw versterking behoeft. Wanneer een opname heeft plaats gevonden bepaalt de NCG op basis van een rapport daarover of het nodig is om het gebouw verder te onderzoeken. Indien dit het geval is, komt de eigenaar in aanmerking voor een beoordeling en wordt het gebouw daarmee onderdeel van het versterkingsprogramma.

Het tweede lid regelt de scope van eigenaren die de subsidie voor verduurzaming, onderhoud en verbetering van hun gebouw kunnen aanvragen. De eigenaren die hiervoor in aanmerking komen zijn degenen van wie hun gebouw (her)beoordeeld wordt met de nieuwste inzichten (NPR:9998:2018 tijdvak 5 of een actuelere beoordelingsmethodieken). Tevens komen eigenaren in aanmerking van wie het gebouw op basis van de beoordeling (ongeacht met welke versie) op norm is en geen versterkingsmaatregelen noodzakelijk zijn.

Het derde lid bepaalt dat de eigenaren van gebouwen die niet in het versterkingsprogramma zijn opgenomen, ook in aanmerking komen voor subsidie voor de kosten van verduurzaming, onderhoud en verbetering van hun gebouw. Dit zijn eigenaren die nog niet voor bovenstaande lid in aanmerking komen omdat hun gebouw niet in het versterkingsprogramma is opgenomen, maar wel in het aardbevingsgebied bevindt. Het gebied zoals bedoeld in deze regeling, is het gebied waar ook de waardedalingregeling voor woningen van toepassing is aangevuld met de woningen met postcodes 9679/9681/9682. Deze eigenaren vallen in het benoemde "blok E" van de bestuurlijke afspraken, waarbij extra voorwaarden en uitzonderingsgronden zijn afgesproken. Ten eerste wordt hiermee beoogd de Groningse gebouwoorraad een impuls te geven, zodoende kunnen enkel eigenaren van gebouwen die bestemd, of mede bestemd, zijn voor bewoning subsidie in dit lid aanvragen. Eigenaren met een bedrijf aan huis kunnen hier ook aanspraak op maken. Hierbij valt te denken aan boerderijen of een kapper aan huis. Tevens komen eigenaren van wie hun gebouw nieuw is gebouwd en opgeleverd na 1 januari 2016 (zoals opgenomen in proces-verbaal van oplevering) niet in aanmerking. De gedachte achter het uitzonderen van nieuwbouwwoningen is tweeledig i) het feit dat eigenaren de eerste 5-10 jaar nagenoeg geen grootschalig onderhoud hebben, en dat zij zodoende ook minder (achterstallig) onderhoud hebben en ii) dat sinds april 2014 eigenaren een bijdrage kunnen ontvangen voor de meerkosten van aardbevingsbestendige nieuwbouw via de nieuwbouwregeling. Voor deze eigenaren is er geen noodzaak om eventueel onderhoud uit te stellen aangezien hun gebouw op norm is. Omdat eigenaren de regeling pas echt hebben kunnen toepassen in het ontwerpen van hun huis, wordt zodoende als begindatum 1 januari 2016 opgenomen in de regeling. Daarnaast hebben zijn er separate afspraken met woningcorporaties gemaakt en wordt zodoende "eigendom van een toegelaten instelling als bedoeld in artikel 19 van de Woningwet" uitgesloten.

In het vierde lid is vastgelegd dat alleen eigenaren de subsidie kunnen aanvragen als hun gebouw ten tijde van het vaststellen van de bestuurlijke afspraken (6 november 2020) als adres bestond. Dit heeft als doel om te voorkomen dat eigenaren hun gebouw laten splitsen om zo in aanmerking te komen voor meer subsidie. Eigenaren waar sloop-nieuwbouw het geval is in het kader van de versterking kunnen subsidie aanvragen.

Het vijfde en zesde lid stelt de termijn vast waarbinnen aanvragen voor subsidies kunnen worden ingediend. Voor de eigenaren in blok E, artikel 2 lid 3, zal deze later in werking treden. Hierover is bestuurlijk afgesproken dat eigenaren in de versterkingsoperatie eerst worden geïnformeerd en vervolgens de rest van het aardbevingsgebied. Daarnaast is dit laatste deel financieel begrensd en om eigenaren eerst voldoende tijd te geven om een bestedingsplan te maken voor de subsidie, zal deze pas opengesteld worden op 1 juli.

Artikel 3. De aanvraag

In artikel 3 zijn regels gesteld ten aanzien van de gegevens die ten minste in de aanvraag opgenomen moeten zijn. Conform het uitgangspunt in paragraaf 2.5 benoemd, worden hier minimale eisen aangesteld. Omdat zowel subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die nog moeten plaatsvinden, als voor activiteiten die al hebben plaatsgevonden kan een onderbouwing van de kosten blijken uit een door de aanvrager opgestelde begroting van voorgenomen maatregelen of indien de subsidie met terugwerkende kracht wordt ingediend, een factuur en het daarbij behorende betalingsbewijs.

Artikel 4. Subsidiabele kosten bij verduurzaming

De regeling stimuleert de aanschaf, ingebruikname en het uitvoeren van verduurzamingsmaatregelen. Deze maatregelen worden uitgevoerd aan het gebouw, maar kunnen, afhankelijk van het type maatregel, ook plaatsvinden in het kader van een lokaal energieproject. Deze ruimte wordt geboden enerzijds omdat het gebouw van de aanvrager zich niet altijd leent voor het treffen van de verduurzamingsmaatregelen en anderzijds omdat ook lokale energieprojecten, waar de aanvrager aan deelneemt, een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan duurzame energieopwekking. Een lokaal energieproject is een project dat wordt uitgevoerd in een postcodegebied als bedoeld in artikel 47, eerste lid, onderdeel z, van de Wet belastingen op milieugrondslag. Dit is een gebied (ook wel postcoderoos genoemd) waarbinnen de postcodes in het postcodesysteem beginnen met eenzelfde getal van vier cijfers, alsmede de direct aangrenzende gebieden waarbinnen de postcodes in het postcodesysteem (het systeem, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel j, van de Postwet 2009, dat wordt gebruikt door de verlener van de universele postdienst, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel g, van de Postwet 2009) eveneens beginnen met eenzelfde getal van vier cijfers. Bij het opstellen van de lijst met subsidiabele maatregelen zijn, maatregelen opgenomen zoals deze ook in de Regeling energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma Groningenveld waren opgenomen. Naast bovenstaande maatregelen wordt subsidie verstrekt voor een maatwerkadvies door een gecertificeerd adviseur. Subsidie voor een energieadvies wordt alleen verstrekt als dit in de vorm is van een officieel maatwerkadviesrapport. Een maatwerkadviesrapport wordt gegeven door een bedrijf dat gecertificeerd is volgens de Beoordelingsrichtlijn (BRL) 9500, deel 02. Dit bedrijf (de certificaathouder) laat de opname van het gebouw doen door een gecertificeerd EPA-adviseur. Dit is een persoon die voldoet aan de eisen van vakbekwaamheid zoals opgenomen in de beoordelingsrichtlijn.

Artikel 5. Subsidiabele kosten voor onderhoud

In dit artikel is bepaald dat subsidiabele kosten voor onderhoud zijn opgenomen. Onderhoud is het vervangen of herstellen van onderdelen aan de gebouwwaardoor het wooncomfort hetzelfde blijft. Dit zijn instandhoudingswerkzaamheden, maar hebben eveneens betrekking op het reduceren van de onderhoudskosten en de verlenging van de levensduur van het object. Gedacht kan hierbij worden aan het vervangen van kozijnen, vernieuwing sanitaire voorzieningen, elektrische bedrading en dakbedekking. Om de eigenaar centraal te stellen, is gekozen om voor deze brede doelbesteding en is geen limitatieve lijst van bestedingsdoelen opgenomen.

Artikel 6. Subsidiabele kosten voor verbetering

In dit artikel is vastgesteld dat subsidiabele kosten voor gebouwverbetering gelden voor activiteiten voor verbetering aan het gebouw of wanneer deze verbonden zijn aan het gebouw. Bijgebouwen zoals een schuur of een garage die verbonden zijn aan het gebouw kunnen hierbij ook worden betrokken. Hiermee wordt de relatie met de versterkingsoperatie gelegd. Kosten aan de inboedel (zoals het aanschaffen van een nieuwe televisie) zijn uitgesloten, dit om met de subsidie duurzame investeringen in de gebouwen te stimuleren. Onder verbetering van het gebouw valt het treffen van nieuwe voorzieningen waardoor meer wooncomfort ontstaat. Te denken valt aan het aanbrengen van nieuwe voorzieningen, zoals een cv-ketel, of het vernieuwen van de aanwezige verouderde voorzieningen naar de huidige standaard, zoals een vernieuwde keuken. Evenals het aanbrengen van luxere voorzieningen, zoals een uitbreiding van de badkamer valt onder de subsidiabele kosten. Om de eigenaar centraal te stellen, is gekozen om voor deze brede doelbesteding en is geen limitatieve lijst van bestedingsdoelen opgenomen.

Artikel 7. Subsidiabele kosten vóór aanvraag gemaakte kosten

Dit artikel regelt dat eigenaren ook in aanmerking kunnen komen voor subsidie als zij voor de indiening van de aanvraag de activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen, hebben uitgevoerd. Wel is hieraan de voorwaarde verbonden dat de activiteiten na 6 november 2020, dus nadat bekend is geworden dat deze kosten in aanmerking komen voor subsidie, moet zijn gedaan.

Artikel 8. Hoogte van de subsidie

In artikel 8 is de hoogte van de subsidie bepaald waarbij onderscheid gemaakt is in hoogte afhankelijk van in welke situatie de eigenaar zich bevindt zoals in paragraaf 2.1 benoemd.

Het vierde lid is opgenomen omdat de situatie kan ontstaan dat de eigenaar al een subsidie heeft aangevraagd voor verduurzaming, maar kan kiezen voor een herbeoordeling, beoordeeld wordt op basis van de nieuwe inzichten en zodoende recht heeft op de subsidie op grond van artikel 2, tweede lid. Daarnaast is dit lid ook van toepassing voor eigenaren waarbij individuele afspraken zijn gemaakt over de besteding van subsidie op grond van artikel 2, eerste lid.

Artikel 9. Kaderbesluit

Dit artikel regelt dat bij de verstrekking van de subsidie meteen de subsidie wordt vastgesteld.

Artikel 10. Afwijzingsgronden

In artikel 10 zijn, in aanvulling op de gronden uit het Kaderbesluit BZK-subsidies, aanvullende afwijzingsgronden vastgesteld.

Artikel 11. Subsidieplafond

In artikel 11, eerste en tweede lid, is de wijze van verdeling van het subsidieplafond geregeld. Deze verdeling gebeurt op volgorde van binnenkomst van de aanvragen. In artikel 9, eerste lid, van het Kaderbesluit BZK-subsidies is geregeld dat in dat geval de aanvraag die het eerst is binnengekomen, het eerst voor subsidie in aanmerking komt. Een aanvraag geldt als binnengekomen op het moment waarop de aanvraag volledig is. Indien op de dag dat het subsidieplafond wordt bereikt meer dan één aanvraag wordt ontvangen, wordt de onderlinge rangschikking van die aanvragen vastgesteld door middel van loting (artikel 9, tweede lid, van het Kaderbesluit BZK-subsidies). Op grond van artikel 4:25, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt een subsidie geweigerd voor zover door verstrekking van de subsidie het subsidieplafond zou worden overschreden.

Zie tevens paragraaf 2.2 van deze toelichting op onderbouwing van de subsidieplafonds.

Artikel 12. Verplichtingen van de subsidieontvanger

In dit artikel zijn de verplichtingen opgenomen van de subsidieontvanger. Daarbij is in het eerste lid opgenomen dat de eigenaren waarvoor op grond van deze regeling een subsidie is verleend de activiteiten binnen 36 maanden moeten zijn uitgevoerd. Voor deze relatief lange termijn is gekozen omdat de eigenaar zodoende voldoende tijd heeft om de activiteiten heeft uit te voeren waarbij rekening is gehouden met de uitvoeringscapaciteit van de aannemers. Mocht deze termijn toch te kort zijn, wordt met het tweede lid de mogelijkheid verschaft om de termijn te verlengen.

Artikel 13. Horizonbepaling

Met het opnemen van een vervaltermijn in artikel 13 wordt gehandeld overeenkomstig artikel 4.10, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016. Hierin is geregeld dat een subsidieregeling vervalt binnen vijf jaar na inwerkingtreding van de regeling. Dat wil niet zeggen dat na ommekomst van die termijn niet opnieuw een vergelijkbare subsidieregeling kan worden vastgesteld, maar daarvoor moet dan de procedure van artikel 4.10, zesde lid, van de Comptabiliteitswet 2016 in acht worden genomen. Hiertoe moet een ontwerp van die subsidieregeling ter kennis worden gebracht aan de Tweede Kamer en kan deze eerst dertig dagen nadien worden vastgesteld.

Artikel 14. Inwerkingtreding

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de regeling. De regeling treedt in werking met ingang van 1 juni 2021.

Artikel 15. Citeertitel

Dit artikel regelt de citeertitel van de regeling.